

VECKOBLADET

Nr 4 webbform

100205

Palestina-Israel - Konfliktens historia

Välkomna till öppet möte med Per Gahrton Ordförande i Palestinagrupperna i Sverige.

Söndag 7 februari kl 15.00 ABF:s lokal Trollebergsvägen 7, ingång från Gasverksgatan

Arrangör: Demokratisk Vänster i samarbete med ABF

Kulturtips

A GAME OF YOU

Den belgiska teatergruppen Ontroerend Goed återkommer med en ny utmanande föreställning av om att förlora och finna sig själv genom andras ögon.

Lör 06 feb kl. 14:00 och 20:00

[Läs mer](#)

Simon Boccanegra av Verdi

The Metropolitan Opera direktsänt via satellit på Spegeln i Malmö och på Kino i Lund 6 februari kl 19

[Läs mer](#)

Sveriges största Iranska hiphop-festival — Voices of Change

På Babel 6 februari kl 19.00-22.00

[Läs mer](#)

SCENFEST. Borgerlig Personlighet

Teaterhögskolans avgångsstudenter spelar sina egna projekt.

Sön 07 feb kl. 15:15

[Läs mer](#)

Skaffa mig en tenor

På Lunds Stadsteater 7 februari kl 18.00

[Läs mer](#)

Operatic Performance - Impromans och Vansinnessånger

På Palladium 8 februari 19.30

[Läs mer](#)

Doc Lounge.Lund

OLA SVENSSON SUPERSTAR

På Mejeriet 9 februari 19.

[Läs mer](#)

Lysande Lisa Larsson!

På Palladium 10 februari 19.30

[Läs mer](#)

Roman André

Redo för ett möte i jazzdjungeln?, Onsdag 10 februari kl 21.00 på Babel

[Läs mer](#)

Solveig Sletthjell Slow Motion Orchestra

Firad norsk sångerska med högintressanta medmusiker, Onsdag 10 februari kl 19.30 på Victoriateatern

[Läs mer](#)

Dödsvariationer

InSite spelar Dödsvariationer på Bastionen 11 februari - 13 mars

[Läs mer](#)

Dansstationens Turnékompani

Succén från i höstas är tillbaka! Made in Sweden handlar om de stora känslorna, om att göra saker på riktigt, ärligt och oförställt. På Dansstationen, Palladium 11-12 februari.

[Läs mer](#)

Miriam Aïda Trio

Svenska visor i brasiliansk tappning. 11 februari kl 20.00 på Inkonst.

[Läs mer](#)

Ibsendekonstruktion I: Gengångare

Teatr Weimar vs Henrik Ibsens klassiska pjäs. Spelas på Teatr Weimar 12 februari - 7 mars.

[Läs mer](#)

Tangoliv

På Lilla Teatern i Lund 12 och 13 februari kl. 19:00.

[Läs mer](#)

Hela kulturcentralens [program](#)

Notiser**Alexandra Coelho Andoril skriver kulturprogram för vänsterpartiet.**

Hon ställer dessutom upp som kandidat till riksdagen för vänsterpartiet, det kan bli spännande att följa kulturpolitiken framöver. Veckobladet rekommenderar ännu en gång hennes lysande

bok "Mäster" om August Palm och socialdemokratins födelse i Sverige. Vi uppskattar också hennes make Alexander Andorils bok om Hans Blix och hans arbete för att förhindra USA:s angreppskrig mot Irak genom att avslöja propagandalögnerna om massförstörelsevapen. I synnerhet nu, när Tony Blair försöker skylla över sina absurda påståenden (t ex det att Saddams missiler kunde nå London på 45 minuter) som ledde till krigsutbrottet genom att beskylla Hans Blix för att ha sagt "än det ena än det andra". Makarna Coelho Andorils gemensamma alster under pseudonymen Kepler uppskattar vi mindre. Visserligen spännande, men långt! De får trösta sig med inkomsterna.

2000-talets rasism

"Den rasism som vuxit fram på 2000-talet är ett system för att stänga folk ute som vi motiverar med värden. Vi vill fortfarande utplåna förment underlägsna kulturer men vi gör det idag genom att hänvisa till antiterroristlagar, migrationsekonometri och medborgarkontrakt i stället. Dagens rasism sveper sig i en täckmantel av att vilja skydda universella värden, men på ett sätt som av en händelse råkar vara extremt ekonomiskt fördelaktigt för oss i västvärlden."

Katrine Kielos i DN-recension av Stefan Jonssons essäsamling "Rapport från sopornas planet".

Soldater avslöjar övergrepp

DN:s Nathan Shachar rapporterar den 1 februari om den israeliska soldatorganisationen Shovrim Shtika som på måndagen avslöjade en rad övergrepp begångna av israeliska soldater i Gaza och på Västbanken.

Särskilt kvinnliga soldater härdas genom att tvingas knuffa, slå eller spotta på palestinier. Det sker i vardagssituationer vid passkontroller på övergångsställen och liknande. Deras anmälningar leder bara till nedtystanden.

Ett exempel: Palestiniern Kaanan J Akira tvingades stå i solen under åtta timmar. De israeliska soldaterna urinerade på honom och slog sönder hans nya cykel. De spelade in det hela på sina mobiltelefoner.

Nathan Shachar menar att detta och liknande avslöjanden är mer förödande för Israel än Goldstone-rapporten.

Mordet i Dubai

I Dubai mördade den israeliska underrättelseorganisationen Mossad nyligen den höge Hamas-ledaren Mabouh. Han var Hamas förbindelseofficer med Iran. Även hans föregångare mördades. Mord är en viktig ingrediens i staten Israels politik. Det finns israeliska kommentatorer som ifrågasätter mord som politiskt vapen.

Gunnar Stensson

Besinning inför valrörelsen av Gunnar Sandin

Vänsterpartiets årsmöte lockade lite fler medlemmar i år än i fjor, 25 mot 21. Procentuellt var det en ännu större förbättring eftersom medlemsantalet hade fortsatt att sjunka, från 113 till 103.

En viktigare skillnad var debatten. Mötet var visserligen lika långt, åtta timmar inklusive lunchrast, men de tydliga motsättningar som då kom till synes i diskussionen om de rödgröna partiernas samarbete hade i princip försvunnit. Liksom många av deras mänskliga bärare, som

nu har lämnat Lund eller proriterade annat framför årsmötet. Det innebar också att de viktigare valen gjordes med acklamation. Till ordförande omvaldes Daniel Stolt som 1 mars för övrigt ersätter Olof Norborg som kommunal partiföreträdare. Först vid valet av valberedning fanns det alternativ men Niklas Selberg, som har varit en av de mest stridbara nytraditionalisterna, blev bara andrasuppleant. Och Mikael Persson omvaldes inte till revisor trots att han kandiderade, även om motivet inte var politiskt utan att revisionen var besvärlig att genomföra när de berörda inte fanns på samma ort.

Mycket av diskussionen handlade om valet. Partiets aktuella opinionssiffror manade till besinning, fast ett förslag att reservera mer pengar för att kunna hantera ett fall ur riksdagen röstades ner. "Så illa kan det ändå inte gå, så bra politik som vi har." Därmed finns det relativt mycket pengar att spendera på valrörelsen vilket delvis kompenserar svårigheten att engagera medlemmarna. Lund är inte den enda V-föreningen och V är inte det enda partiet med detta dilemma och denna lösning.

Att det kommunala arbetet har stor volym och god kvalitet vittnade många om, och den tjocka samlingen pressklipp styrkte det förra. Men insikten fanns att detta inte automatiskt omsätts i ett gott valresultat. Liksom i rikspolitiken står två tydliga block mot varandra i kommunen även om Miljöpartiet ofta markerar en egen hållning. Med Demokratisk vänster verkar det vara lättare, och Mats Olsson vädrade försiktigt tanken att få in företrädare för DV och Feministiskt initiativ på V-listan så att inte de rösterna ska gå till spillo för det rödgröna blocket. Men det pekades genast på svårigheter, av personlig-psykologisk art men också att tiden för en uppgörelse var mycket knapp och att det inte var säkert att en sådan skulle godkännas av Vänsterpartiets styrelse.

Det valdes ombud till den distriktskonferens som ska fastställa riksdagslistor för Skåne. Anmärkningsvärt var att valberedningen inte hade funnit någon i Lund som var beredd att toppa listan för Södra Skåne, allra minst förra valets förstanamn Marta Santander. Fast Ibrahim Kakahama berättade att hans kurdiska vänner öppet spekulerade i möjligheterna att kryssa in honom i riksdagen. Den synen på representation är inte ovanlig i andra politiska kulturer och Sverige lär få se mer av sådant.

Som avslutning sjöngs inte Internationalen.

Jag hade fel! av Sven-Hugo Mattsson

Inför budgeten som togs i juni, för Lunds kommun, spådde Mats Olsson, Vänsterpartiet, att den borgerliga, eller anständiga regeringen, skulle tillföra kommunsektorn stora pengar. Den här gången fick Mats rätt, du sköt mitt i prick Mats. Själv trodde jag att Borg skulle säga till kommunsektorn: ni har egen beskattningsrätt. Jag hade fel!

Dessa pengar plus att ekonomin har gått mycket bättre än prognos innebär att prognosen nu säger att vi får överskott för 2010.

Sen förstår jag inte varför Mats menar att Vänsterpartiet hade den mest realistiska budgeten av alla partier. De andra vänsterpartierna (jag föredrar det ordet eftersom S knappast är gröna) hade väl minst lika realistiska budgetar. Du hade rätt, Mats, om att regeringen skulle komma med stora pengar, men när de väl kom, kom de ju till alla partier, inte bara till Vänsterpartiet.

Frågor

En viktig fråga här blir varför den kommunala budgeten tas redan i juni? Med en svajig ekonomi blir det ju alltid fel att ta en budget ett halvår innan den skall gå igång. Varför tas budgeten innan den statliga budgeten tas? Det är möjligt att det finns praktiska orsaker till att man tar budgeten tidigt för att kunna planera verksamheten. Men nivån på k-skatten borde tas i november liksom den gjorts tidigare. Hade det gjorts så hade vi inte behövt gissa vad staten

skulle bistå med.

Framåt

Det viktiga nu är att titta framåt. Om bara några månader skall det läggas en ny budget, inför 2011. En viktig budget eftersom den också är en valbudget. Vi får räkna med, med tanke på den förbättrade ekonomin, att högern kommer att föreslå ytterligare skattesänkningar och därmed nerskärningar. Detta får vi räkna med att förhålla oss till.

Jag tycker att vänstern borde undersöka möjligheten att lägga en gemensam budget. Jag uppfattar att vi är så pass eniga att vi med kompromisser borde kunna komma överens. Att lägga en gemensam budget innebär inte att var och en av parterna kan föra fram sina hjärtefrågor. Om man går ut och talar om att man vill regera tillsammans så tycker jag faktiskt att man har en viss skyldighet att gemensamt lägga en budget. Åtminstone en rambudget för var och en av nämnderna.

Vi bör tillsammans visa på vad olika taxehöjningar, busstaxan, kolonitaxan med flera taxor, slår mot de med lägst inkomster, för pensionärer för barnfamiljer. Vi borde tillsammans gå ut och visa att en k-skattehöjning inte alls slår särskilt hårt mot de med låga inkomster, vi måste visa att k-skatten är **kraftigt progressiv**. För den som har en löneinkomst respektive pensionsinkomst på 10.000 kr blir skatteinlöningen bara 20 respektive 28 kr om vi höjer skatten med 40 öre. Jämför det med högerns taxehöjningar.

Sven-Hugo Mattsson
demokratiskt vänster

Drömmar på taket av Bengt Hall

I tisdags var det dags igen. Doc Lounge på Mejeriet. Den här gången visades filmen om husockupationerna i Lund 1969. Det är fyrtio år sedan så det blev en nostalgiresa. Bland den ungdomliga publiken syntes en och annan mogen man och kvinna som lite nyfiket spanade in sig själv eller kompisarna från den tiden.

Ivan Loftrup-Ericson, som gjort filmen, hittade journalfilmer från husockupationerna och kompletterade med intervjuer med några av de som var med. Det var tre ockupationer som ägde rum 1969: på Västra Mårtensgatan, Kiliansgatan och Råbygatan. Mest uppmärksammas var den på Kiliansgatan. Det var där aktivisterna tvingades upp på taket.

Intressant är ju att de agerade för ett allaktivitetshus och nu satt vi i ett sådant dvs Kulturmejeriet. Så på ett sätt blev aktionerna lyckade. Fast jag vet inte om deras aktioner 69 hade någon betydelse för vad som sedan hände. Kanske för att idén om ett underifrån styrt kulturhus fick näring och levde vidare. Dagens husockupationer har ju haft ett annat uttalat

syfte, nämligen att visa på bostadsbristen och att det finns lediga hus och lägenheter. Vilka var aktivisterna? Jag kunde bara urskilja ett bekant ansikte på bilder som visades. Fanns vänsteraktivisterna från 68 med? Nej jag tror inte det med några undantag. För mig, som varit aktiv i det mesta som hände i det som kallas studentrevolten var det aldrig aktuellt att delta. Min bild är att husockupanterna var yngre och mer anarkistiska. Det var mer spontanistiska aktioner än de vi tidigare sysslat med vilket också bekräftades av de som deltog. Det fanns också i filmen en koppling till aktionen, dvs den anlagda branden, mot rättspsykiatrien på S:t Lars..

Att det gått några år syns på klädsel, mängden poliser, polisens agerande och arrogansen hos ledande politiker. Det skulle vara intressant att få veta hur dagens ockupanter upplever konfrontationerna med polismakten till skillnad från 1969. Den som representerade dagens ockupanter menade att de hela tiden vilseleddes av politikerna. De blev lovade dialog om bostadssituationen. Det enda de fick var besked om var hur de kunde få socialbidrag. En eloge åt dokumentärfilmsaktivisterna! Initiativet får kanske ses som en efterföljare till den nu insomnade filmstudion i Lund. Det kändes ju lite vemodigt när den försvann efter så många år. Och vem vet – husockupationerna kanske fortsätter.

Israels och Hamas brott mot krigets lagar av Lars-Anders Jönsson

För drygt ett år sedan inledde Israel en militär offensiv in över Gaza för att få slut på Hamas raketbeskjutningar av södra Israel. Redan i januari 2009 anklagade människorättsorganisationer Israel för att ha använt ammunition med fosfor i tätbefolkade områden. Israels militär svarade med att en utredning skulle påbörjas. En FN rapport har därefter kritiserat båda sidor för brott mot krigets lagar och begärt att Israel respektive Hamas utreder och svarar på anklagelserna.

Israel har nu förklarat att uppgiften att fosforgranater använts mot bebodda områden i Gaza varit korrekt och också ”straffat” en general och en överste med en skriftlig reprimand. För en utomstående känns det utdömda straffet inte stå i proportion till brottet. Det mest logiska vore att Israel efter att ha erkänt brottet visar på vilka åtgärder de vidtar för att förhindra en upprepning. Är det i internationell lag förbjudet att använda rökgranater med fosfor i tätbefolkade områden borde man ju inte ha denna typ av ammunition med in i Gaza som i de aktuella områdena är tätbefolkade. Detta gäller för övrigt de flesta områden i Israels omgivning. Hamas och Hizbollah föredrar ju att slåss i eller intill befolkningen. All fosfor ammunitionen i Israel borde kunna förstöras.

I Hamas svar sägs att dödandet av tre civila i Israel var ”ett misstag”. Målet för raketattackerna var militära anläggningar! Hamas tar således inte på sig något ansvar. De skickade i väg raketer före kriget, under kriget och efter kriget. Träffsäkerheten vid dessa raketangrepp är obefintlig, på grund av bland annat vapnens kvalitet, vilket innebär att de kan hamna var som helst. Med andra ord Hamas avfyrar raketer utan att ta ansvar för var de slår ned. De bryr sig inte. Det viktiga för dem är att visa på att de kan skjuta in över Israel. Att de inte har besegrats.

I veckan svarade Israel på nya raketbeskjutningar med ett flyganfall mot de tunnelsystem som bland annat för in nya vapen till Gaza. I Bangkok stoppades ett flygplan från Nordkorea med last av vapen, bland annat raketer. Och så kan det fortsätta. Raketer och därefter bomber, nya raketer och nya bomber...

Konflikten kan inte lösas av vare sig Israel eller palestinier. Ett initiativ måste tas innefattande USA, Ryssland, Kina och regionala makter som Egypten, Syrien, Jordanien och Turkiet. Men finns viljan hos alla dessa? Det är kanske det allvarligaste brottet, att inte agera och stoppa detta till synes eviga krig.

Man on wire av Gunnar Stensson

Filmen om den franske lindansaren Philippe Petits tilltag att balansera på en wire spänd mellan World Trade Centers tvillingtorn är långt ifrån någon actionfilm.

Tvärtom. Till stora delar består den av lekfulla förberedelser i fransk natur, amatörmässigt filmade av dem som medverkade i äventyret. De berättar hur de sakta kom till insikt om projektets absurda och livsfarliga konsekvenser efter att från början ha fångats av det galna och kanske geniala i Philippe Petits vision. En komisk höjdpunkt nås när en av dem plötsligt slås av insikten och i panik och lycka rusar nerför alla trapporna i skyskrapan, äntligen fri från den galna förtrollningen.

De minutiösa och besvärliga förberedelserna beskrivs utförligt. De pågår delvis parallellt med att tornen byggs. Gamla journalfilmer visar hur sjok av stålstavar elegant fogas till varandra i de alltmer svindlande konstruktionerna.

Den 7 augusti 1974 händer det. Wiren är spänd och Philippe Petit tar steget ut, 400 meter över trafiken nedanför. Alla är andlösa.

Efteråt skingras gruppen. Det är en stund av sorg och tomhet. Allt är slut. Tills filmen 35 år senare rekonstruerar episoden. Också en film kan vara en maskin att tänka med.

Här nämns ingenting utanför det som berättas. Philippe Petit störtade inte.

Men hundratals andra skulle hoppa från brinnande fönster. Vi ser att sjoken med stålstavar som fogas till varandra är just de som störtade in i varandra den 11 september.

Vi som var aktiva under Vietnam-tiden minns hur vi uppfattade tornen som ett USA-imperialismens monument: World Trade center. Kanske Babels torn, dömt att falla.

Vi minns att president Nixon tvingades avgå den 9 samma augustimånad, två dagar efter den franske lindansarens prestation.

När vi ser Philippe Petits och hans kamraters årslånga förberedelser kan vi inte hålla ifrån oss medvetandet om de än mer minutiöst gjorda förberedelserna åren kring millennieskiftet, förberedelser som faktiskt observerades av amerikansk underrättelsepersonal.

Vi som ser filmen minns hur vi såg tornen störta i realtid i tv. Jag minns att jag hörde berättas hur en pojke ur millennieskiftets tokvänster jublade högt vid anblicken.

Vi vet att det fanns skäl till att attentatet genomfördes. Och vi vet att det för alltid förvandlade världen.

I en oskuldens tid spände en clown och lindansare tillsammans med sin fästmö och sina vänner en lina mellan två träd i en hage för att träna inför sin uteslutande estetiska och narcissistiska prestation, som inte skulle sätta någon annans liv på spel än hans eget. Vi ser det och sörjer den tid som flytt.

Vad vilja nya arbetarepartiet – egentligen? av Bengt Hall

Alliansen och främst moderaterna försöker framstå som välfärdens beskyddare. Jobbpolitik var slagordet i kontrast till motståndarsidans bidragspolitik. Nu försöker Reinfeld och Borg också ta över arbetarrörelsemål som högre löner och mer inflytande på arbetsplatserna för vanligt folk. Men vi vet att inte har det blivit fler jobb, arbetslösheten har fördubblats sedan valet, skatterna har sänkts speciellt för välbeställda och sjuka och arbetslösa har som bekant piskan på sig.

Men jag tror inte att det är ökad välfärd eller fler jobb som är det väsentliga målet för det ”nya arbetarpartiet”. Det övergripande målet är att förpassa Sverige till artonhundratalets nattvaktarstat (om jag nu tar i lite). Så mycket som möjligt av ekonomi och beslut ska flyttas från politiken och det allmänna till privata aktörer. Gamla klassiska välfärdsmarkörer tas över av marknaden. Apotek, skolor, sjukvård, äldreomsorg, dagis, tåg- och busstrafik, el, telefoni etc. Nåja, de säger att förändringarna sker pga människors behov av valfrihet och för att skapa bättre och effektivare service. Idag finns det gott om exempel på att det istället blir krångligare, service försämras och översiktlig planering försvinner eller försvåras. Förr hade varje apotek information om medicinen fanns på annat apotek om det saknades på ditt apotek. Förr kunde man åka på SJ:s årskort överallt. Istället för trygghet får vi osäkerhet och ständig rädsla för att vi väljer fel. Istället för rättvisa får vi skylla oss själva. Och det blir lättare för arbetsgivarna att kringgå arbetsrätten speciellt LAS när samhällsservicen läggs ut på nya aktörer. Allt medan statens medel pumpas in hos privata riskkapitalister som gör vinster av vår välfärd.

Jan Hjärpe om rädslan för islam av Per Roijer

— Det är diskutabelt om man i längden kan räkna Danmark som en demokrati. Det sa professorn i islamologi Jan Hjärpe, i ett offentligt föredrag om islamofobi, rädslan för islam, i måndags.

Demokratisk Vänster i Lund arrangerade, och partilokalen på Magle Lilla Kyrkogata var sprängfylld, fullsatt till sista plats.

Föreläsningen ingick i Demokratisk Vänsters kampanj mot främlingsfientlighet, "För ett öppnare Lund".

Hjärpe gör skillnad på demokrati och ethnokrati. Sverigedemokraterna vill jag inte kalla annat än Sverige-ethnokraterna, deklarerade han.

All makt utgår ifrån folket, står det i Sveriges grundlag. Men "folket" är oklart definierat.

De grekiska orden "demos" och "ethnos" betyder båda folket, men har olika innebörd.

Demos – ethnos

Demos innebär alla människor, massan. I det svenska folket, demos, ingår samer och tornedalsfinnar, men däremot inte svenskamerikaner eller finlandssvenskar.

I ethnos avgörs tillhörigheten istället av gemensamma markörer. Markörerna kan vara språk, härstamning (Hjärpe använder ordet avel), ras, religion eller något annat som anses avgörande. Om markören i ethnos vore språk eller härstamning skulle både svenskamerikaner och finlandssvenskar tillhöra svenska folket, men däremot inte tornedalsfinnar eller samer.

Medborgarskap i Sverige är knutet till demos, men så är det inte i alla länder.

Ethnos har anknytning till själ, nationalromantik och Skansen i Stockholm, med rötter i 1800-

talets nationalism. Ethnos leder, som vi sett, till förödande konsekvenser och etnisk rensning, sa Hjärpe.

Ethnos i många stater

I praktiken är ingen stat demokratisk till 100 procent. Estland och Lettland har språkkrav för att ge fulla demokratiska rättigheter, i Tyskland ger härstamning i praktiken företräde till medborgarskap; en volgatysk som inte pratar tyska har lättare att bli medborgare i Tyskland än den som har turkiska föräldrar -- även om den senare född och har bott i Tyskland i hela sitt liv. Saudiarabien ställer krav både på religion och härstamning för att ge medborgarskap. I Israel är härstamning en förutsättning för fulla medborgerliga rättigheter. I Danmark vill Dansk Folkeparti lagstifta om att 30 procent av allt kött som tillagas inom äldrevården ska vara danskt fläskkött.

Den danska regeringen inför allt fler av Dansk Folkepartis på ethnos grundade krav. Det är därför tveksamt om Danmark i längden kan räknas som en demokrati, anser Jan Hjärpe.

Avkrävas besked

Sverigedemokraterna ställer krav på svenskhet, även om det är otydligt vilka markörer de hävdar. En markör är religionstillhörighet, vilket i ett bara 30-årigt perspektiv tidigare skulle ha varit en omöjlighet i Sverige.

Inslaget av nationalromantik är stort hos både Dansk Folkeparti och Sverigedemokraterna. — Politiker som pratar om folket borde avkrävas besked om huruvida de menar demos eller ethnos. Sverigedemokraterna vill jag inte kalla annat än Sverige-ethnokraterna, sa han.

Majoriteten påstås vara hotad

Kollektiva minoritetsrättigheter (som för samerna) strider mot demos, men är nödvändiga. Att majoriteten skulle ha minoritetsrättigheter är däremot orimligt, och därför ingår det i Sverigedemokraternas propaganda att majoriteten är hotad av minoriteten. De populistiska partierna är varandra lika i Europa. I Schweiz driver både FDU, Federala demokratiska unionen, och SF, Schweiziska folkpartiet, på för att i grundlagen införa ett förbud mot minareter i Schweiz. Det finns bara fyra minareter i Schweiz, så det är tydligt att saken gäller något annat.

Parallell till antisemitismen

De islamofobiska ideerna är en parallell till antisemitismen. Muslimerna eller judarna utgör ett hot, de ska ta över. Man utgår ifrån att religionstillhörighet är genetisk. Forskning visar däremot att religiös tro sällan förs vidare i nästa generation.

Man anför vad de religiösa skrifterna säger, som om det skulle finnas en direktlinje från bokstäverna till människorna. Jag får ofta frågan "Vad säger Koranen?", sa Jan Hjärpe.

— Då brukar jag hålla boken intill örat och lyssna. Och sedan svarar jag: "Ingenting!" Det är läsaren som hör.

Fel att religionen är oföränderlig

Det är en felaktig föreställning att religionen är enhetlig och inte förändras. Få företeelser förändras och omtolkas så snabbt som religionens innehåll, menar Hjärpe.

— Den kristna religionen i min barndoms Göteborg på 40- och 50-talet ser helt annorlunda ut i dag, sa han.

Det pågår en försvenskning av islam. Det pågår en sinisering av islam i Kina. Religionerna förändras. En uttalad feministisk teologi är på att växa fram inom islam.

Det är ett misstag att tro att människor skulle göra som religiösa ledare säger. World Value Survey smular sönder föreställningen att människor vill ha teokrati (prästvælde) med diktatoriska ledare. Frågar man folk i den islamska världen anser 80-90 procent att demokrati och mänskliga rättigheter är viktiga. Det är en högre andel än i Sverige, sa Hjärpe.

Både sekulära och religiösa grupper

Islamofobin har både en sekulär och en religiös sida, där de profana grupperna ofta omedvetet hämtar inspiration från de religiösa. En del sekter, som Livets Ord, sprider islamofob propaganda i nya media, på hemsidor och oväntade former som serietidningar. Budskapet är ackompanjerat av ett starkt apokalyptiskt budskap. Jesus återkomst är nära, tiden är på väg att löpa ut. Uppenbarelsedoktrinen, slutslaget mellan det goda och det onda, stundar. Som bevis tar man kriget, aids, naturkatastroferna, 11 september. Det finns en stark lobby för dessa tankar i USA, säger Hjärpe, och den är islamofob.

Den sekulära islamofobin, rädslan för islam, eldas under av grupper som har en politisk agenda. De finns i land efter land, i Bombay i Indien, på Balkan, i USA:s bibelbälte, i Holland, Belgien och Danmark. I Schweiz har den gamla fientligheten mot katolikerna överflyttats på muslimerna.

Det handlar om maktutövning

Inför den schweiziska folkomröstningen om ett grundlagsfäst förbud mot minareter gjordes en mycket sedd video av partiet FDU. Den visade ett fridfullt idylliskt alplandskap. Plötslig störs friden av en högtalarröst som på arabiska manar till bön.

På en affisch som uppmanar schweizarna att rösta ja till förbud mot minareter avbildas en hotfull kvinna i hijab mot en fond av minareter som sticker upp mot himlen som missiler. Den bilden av islam är inte längre bort än att den svenska Nationalencyklopedin ville illustrera en artikel om islam som skrivits av Jan Hjärpe med "ett beslöjat fruntimmer med en kalashnikov".

— Jag fick hota med att dra tillbaka hela artikeln, om de inte bytte illustration.

Det handlar om makt. Människor är inte medvetna om att islamofobi handlar om maktutövning, säger han.

Partiledardebatten av L-A Jönsson

Såg i helgen partiledardebatten i TV. Ja nu har Maud Olofsson fått det partisystem hon strävade efter genom bildandet av den borgerliga alliansen. I mitten hos de borgerliga stod moderatledaren Reinfeldt och sökte se intelligent och erfaren ut. Så fort han tog till orda ställde sig de andra in i ledet med en slags salig beundran i blicken. Och här har han lyckats. Reinfeldt är den partiledare som väljarna har störst förtroende för.

I debatten blev Reinfeldt så ivrig att han försökte få oss att tro att sysselsättningen från september 2006 fram till nu ökat med cirka 100 000 jobb! Vad jag minns var det ingen bland politiker eller journalister som ifrågasatte siffrorna. Det man undrar är vad för känsla statsministern har för verkligheten. Är han så övertygad över den borgerliga politikens förtäflighet att han verkligen tror att Sverige som enda land skulle ha en ökad sysselsättning mitt inne i en lågkonjunktur? Detta vittnar om brist på eftertanke i kombination med desperation. Dagen efter justerades ökningen ner till cirka 10 000 jobb.

Sedan tycker jag att september 2006 som utgångspunkt för värdering av borgarnas sysselsättningspolitik är fel. Borgarnas budget lades väl först 2007 och slog igenom kanske sommaren samma år. Ser vi på SCB AKU statistik var antalet sysselsatta maj 2007 4.535.000 individer. Därefter minskade sysselsättningen i marginellt fram till december 2008. Under år 2009 sjönk sysselsättningen med ytterligare cirka 70 000 för att hamna på 4.452.000 jobb. Här saknas uppenbarligen tillgång till statistik. Man kan fråga sig varför inte dessa viktiga

siffror kan presenteras i tidningar eller TV direkt av SCB så att politikerna slipper lägga tid på att ljuga i media.

Lika irriterande är det när politikerna, och jag menar i detta fall främst borgarna, presenterar en politik som jobbskatteavdrag och säger att detta resulterar i fler jobb. Detta gör de utan att nämna vilka mekanismer detta triggar. Sänkt skatt påverkar naturligtvis konsumtionen men av vad, importerade plattisar eller utlandsresor? Vad betyder detta för inflation och kronans värde. Kanske sparandet också ökar hos dem som redan har pengar över. Allt detta skall sedan jämföras med effekterna av samma pengar investerade i offentliga jobb.

Sorgligt nog ser jag ingen debatt bland dem som borde vara proffs i ämnet, nationalekonomerna. En lundaekonom Åsa Hansson har ställt samman en rapport åt Svenskt Näringsliv som säger att statligt stöd är dyrt och ineffektivt. Är detta priset för att universiteten allt mer knyts till näringslivet?

Så kort över till oppositionens sida. I mitten står mamma Sahlin och supportrar sina stödtrupper på höger och vänsterflygeln. Peter Eriksson var lugn och övertygande men Lars Ohly var inte så tokig han heller.

Den klart svagaste insatsen kom från Ohly när han skulle förklara varför vi skulle lämna Afghanistans kvinnor och barn i sticket och ta hem våra soldater. Ohlys inställning är partiets men det kan ju aldrig komma på tal att ett litet parti i ytterkanten skall tvinga igenom sin syn på en viktig del i vår utrikespolitik. Lars Ohly kunde nöjt sig med att förklara sin och partiets syn på Afghanistan insatsen men med tillägget att vi måste acceptera att majoriteten inom oppositionen har en annan syn.

Bibeln, Koranen och de bokstavstroga av Gunnar Stensson

Jan Hjärpe påminde i sin föreläsning "Rädslan för islam" om att Bibelns gamla och nya testamente och Koranen blivit tillhyggen för såväl kristna som muslimska fundamentalister i den politiska debatten. Det ger anledning till funderingar om vad dessa skrifter i själva verket är och vad de innehåller.

Jan Hjärpe liknade Bibeln och Koranen vid två korgar fyllda med tankar, berättelser, påståenden, poem. Människor och rörelser väljer ut olika delar av korgens innehåll. I kampanjen mot islam rycks citaten ofta ur sitt sammanhang för att fungera som politiska vapen.

En kvinna i publiken påpekade att kyrkan hade kunnat välja mellan den feminism som Jesus gav uttryck för och aposteln Paulus patriarkaliska "kvinnan tige i församlingen". Kyrkan hade valt Paulus patriarkalism.

Det val en människa eller rörelse gör definierar henne själv snarare än hennes motståndare.

Fundamentalister

Det finns förvisso både judiska och kristna fundamentalister likaväl som muslimska. Ändå är traditionen att omtolka och revidera lika gammal som urkunderna själva.

För en bibelläsare borde det vara principiellt omöjligt att bokstavstroget anamma allt som står skrivet eftersom Bibeln gång på gång förnekar och motsäger vad den nyss påstått. Gud ändrar sig. Inget konstigt med det.

De äldsta bibeltexterna skrevs på 800-talet f.Kr. Ungefär samtidigt som Iliaden och Odyssén nedtecknades. Det urval av texter som ingår i gamla testamentet gjordes av redaktörer

omkring år 400.

Författarna är människor: historiker, poeter, krönikörer, profeter, filosofer, präster och jurister. De har utgått från generationers muntliga traditioner, berättelser, sånger, ritualer. De arbetade i vitt skilda historiska och politiska situationer. Ofta gjorde de tillägg, ändrade eller strök i materialet utifrån den situation de befann sig i.

Det finns god kunskap om när olika delar av gamla testamentet tillkom. Skapelseberättelsen skrevs t ex ganska sent, under den babyloniska fångenskapen. I Bibeln står den allra först. Gud är i skapelseberättelsen en gud för hela mänskligheten. Det markerar en brytning med äldre berättelser där gud är en blodtörstig stamgud som bistår judarna i krigen mot andra stammar, som alla är försedda med sina lika grymma gudar. Segern beror på vem som förfogar över den starkaste guden.

Kungarnas gud och profeternas gud stod ofta emot varandra. De israeliska kungarna Sauls, Davids och Salomos gud var en förkämpe för den israeliska nationen. Profeternas gud kritiserade makten och de sociala orättvisorna och förespråkade empati, barmhärtighet och lika rättigheter.

Bokstavstro en form av idioti

Som Jan Hjärpe påpekade finns det olika frukter i bibelkorgen. I den israeliska tidningen Haaretz har jag läst texter av fundamentalister som bokstavligen uppmanat till utrotning av palestinska barn med hänvisning till bibeltexter. Samtidigt fördömer judiska intellektuella lidelsefullt kriget i Gaza som ett brott mot judisk etik och religion.

USA dräller av mordiska kristna fundamentalister, men Martin Luther Kings förkunnelse och stora delar av medborgarrörelsen är direkt inspirerade av Bibeln.

För att vara bokstavstrogen, för att vara fundamentalist måste man vara idiot. Inte efterbliven, inte nödvändigtvis dum, men idiot. Idioter finns det gott om.

Det obehagliga i den debatt som nu förs mellan religiösa och ateister är, att många ateister faktiskt föreställer sig att kristna i allmänhet eller för den delen judar och muslimer bokstavligen tror, att påståenden, som gjordes av enskilda författare för bortåt 2500 år sedan, är guds ord. På det sättet kommer debatten på båda sidor att föras av bokstavstroga fundamentalister.

Jesus skrev ingenting

Jo, det står på ett ställe att han skrev i sanden inför ett viktigt ställningstagande. Jesus var jude. Förmodligen avsåg han inte att stifta en ny religion. Han utgick från skrifterna, omtolkade och utvidgade dem som tidigare profeter. Tyvärr skrev han ingenting, utan det vi får höra om honom och vad han sagt är författat av andra människor mellan 50 och hundra år efter hans död.

Nya testamentets författare fortsatte revisionen av gud. Framför allt predikade de tanken att gud tillhörde mänskligheten, inte ett enskilt folk. Här är inte jude eller grek, här är inte man eller kvinna, här är inte fri eller slav utan alla är lika.

1000 och 22 år

Bibelns tillkomst tog mer än tusen år, Koranen blev färdig på 22. Enligt muslimsk tro är den en direkt kopia av en bok som finns i himlen. Texten dikterades för Muhammed av ängeln Gabriel.

Men innehållet är detsamma som i de bibliska skrifterna. De olikheter som finns förklaras med att bibeltexterna förvanskats. Moses och Jesus betraktas som föregångare till Muhammed. Evangelierna betecknar Jesus som Guds son. I Koranen är han en profet. Den siste och därför mest relevanta profeten är Mohammed.

Koranen speglar den politiska och sociala situation som rådde på den arabiska halvön 600 e.Kr.

Ett problem med de religiösa skrifterna är naturligtvis att de fixerar texten i de förutsättningar

som rådde i ett visst historiskt ögonblick. Det gör dem delvis obegripliga. Omtolkningar är därför ständigt nödvändiga.

Tanken att Koranen är en exakt kopia av ett himmelskt original kan leda till fundamentalism. Tanken att den bara innehåller fragment av det himmelska originalet öppnar för friare tolkningar.

Judendom, kristendom och islam är tre versioner av samma väldiga material. Det finns en rörelse som kallas Abrahams barn, tror jag. Den vill framhäva deras gemensamma arv och visa på det groteska i att tolkningen av dessa berättelser görs till ideologisk grund för en sorts lågintensivt världskrig.

Ett sjunde argument mot nolltaxa i kollektivtrafiken av Ulf Nymark

Det kan vara trevligt och nyttigt med återanvändning av debatter och argument. Gunnar Sandin argumenterade i Veckobladet nr 27 år 2007 mot Vänsterpartiets riksdagsgrupps förslag om nolltaxa i kollektivtrafiken. Nu tar han på nytt upp den tråden i förra veckans VB. Detta apropå ett förslag från V:s lokala styrelse om ”gratis kollektivtrafik”.

Förädling av argumentationen

Men Sandin inte bara återanvänder, han förädlar och vidareutvecklar sin kritik i sex argument mot nolltaxa. Jag finner samtliga argument tungt vägande och invändningsfria. Men jag anser mej föranledd att här återanvända ett påpekande som jag gjorde i anslutning till Sandins artikel för tre år sedan: Sandin missar ett synnerligen tungt argument mot nolltaxa: ***kollektivtrafiken är ingalunda miljö- och klimatneutral.*** (Se gärna VB nr 28/2007!)

Förrorenaren ska betala

Merparten av kollektivtrafiken kommer inom överskådlig framtid att vara bussar. Och inom denna framtid kommer dessa inte, varken vid produktion av fordon eller vid produktion av resor, att vara kretsloppsanpassade. Visst, åka buss är mera miljövänligt än att åka bil. Men under bra många år framöver kommer drivmedlet för bussarna att vara diesel eller fossilgas. I Lund går de flesta bussar med fossilgas. Visst, fossilgas är bättre än diesel och bensin, men inte desto mindre påverkar det miljö- och klimat negativt med sina utsläpp. Alla andra föroreningar och utsläpp som bussar vållar behöver kanske inte nämnas här. Inte ens spårburen trafik, även om den är det minst miljöpåverkande kollektivtrafikslaget (om det inte är diesellok som drar vagnarna, förstås) är miljö- och klimatneutral.

Så länge kollektivtrafikresandet – med flyg, med tåg, med spårvagn, med buss – påverkar miljön negativt så bör det också kosta för den som nyttjar kollektivtrafiken att resa. ***Det ska inte vara gratis att förorena, inte ens för en kollektivtrafikresenär.***

Gratis kollektivtrafik finns inte

För att klara nödvändiga investeringar i energisnåla kollektivtrafiksystem behövs både höjda skatter och höjda biljettpriser skriver Sandin. Visst är det så. Och man måste också väga in alternativa användningsområden för pengarna.

Jag har här använt uttrycket nolltaxa. Sandin talar – jag antar i V-styrelsens efterföljd – om ”gratis kollektivtrafik”. Tyvärr kan kollektivtrafiken ***aldrig*** bli gratis. Inte ens om alla partier enas om att man vill införa detta. Någonstans kostar det. Inte bara i form av negativ miljöpåverkan utan också utgifter räknat i konkreta kronor, i många miljoner kronor. För skattebetalarna.

Kostnaden för Lunds skattebetalare

Om nolltaxa infördes inom stadstrafiken i Lund skulle skattebetalarna i dagens läge behöva punga ut med ca 50 miljoner kronor ytterligare till stadstrafiken (hälften av stadstrafikens kostnader betalas redan i dag med skattemedel). Förmodligen skulle vid nolltaxa kostnaden bli ännu högre eftersom fler bussar skulle behöva sättas in för att stadstrafiken skulle klara av att svälja alla fotgängare och cyklister som gick över till att åka buss. Femtio miljoner är ingen orimligt stor summa i sig i Lunds totala budget. Men den måste ställas mot andra nyttigheter. Investeringar i energisnål spårtrafik t ex. Summan råkar också vara ungefär lika stor som kostnaden för att rusta upp kommunens parker till en acceptabel standard.

Klimatpopulism?

Vid en första anblick kan det förefalla vara höjden av miljövänlighet att förespråka nolltaxa i kollektivtrafiken. Men mot bakgrund av Sandins sex argument och mitt sjunde tillägg till dessa framstår det mera som i bästa fall en ansvarslös trafik- och miljöpolitik. I sämsta fall är det ren och skär klimatpopulism.

Ulf Nymark